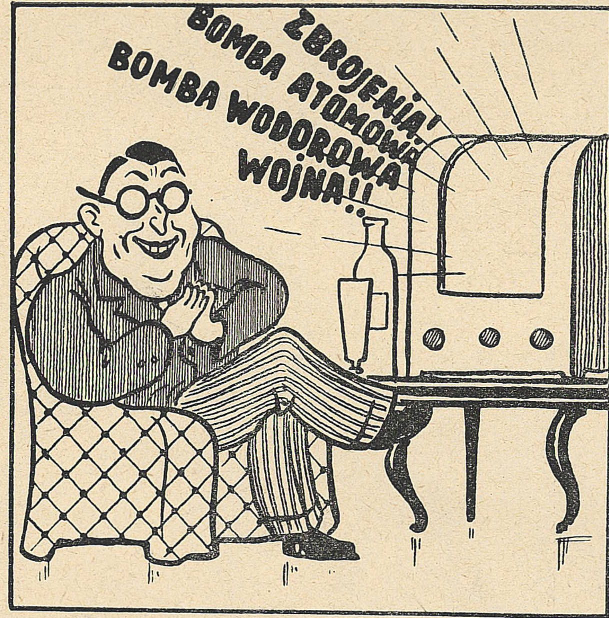
PRACOWNICY RADIOFONII POLSKIEJ
wzmożoną pracą uczcili święto 1 Maja

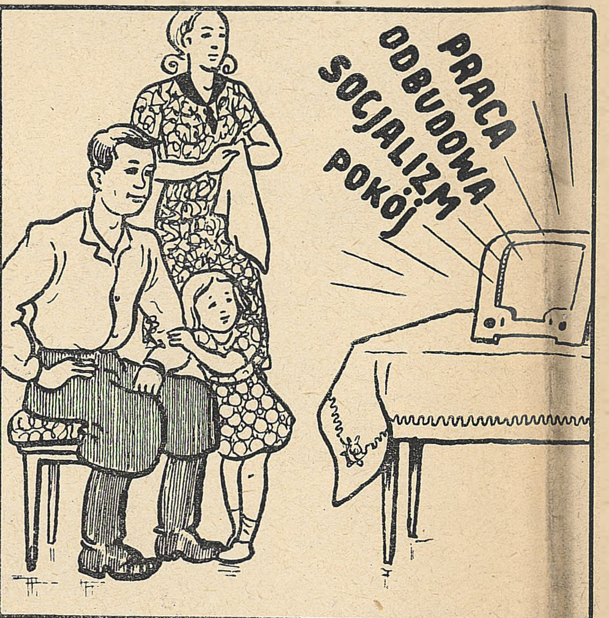
W dniu 26 kwietnia br. w sali Politechniki Warszawskiej odbyła się uroczysta akademia pierwszomajowa dla pracowników Centralnego Urzędu Radiofonii, Polskiego Radia i Państwowego Przedsiębiorstwa Radiofonizacji Kraju. Po odśpiewaniu „Międzynarodówki" przez chór Rozgłośni Warszawskiej P.R. pod dyr. Jerzego Kołaczkowskiego, obszerny referat wygłosił ob. Meller, który przedstawił historię święta pracujących całego świata oraz walkę polskich robotników o wcielenie w czyn socjalistycznych idei Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina.

Uroczystości 1-szo Majowe w Polskim Radiu posiadały kilka wzruszających momentów. Prezes C.U.R., ob. Wilhelm Billig, za wysiłki przy budowie i urządzeniu Centralnej Rozgłośni P.R. udekorował inż. Aleksandra Janika Orderem Sztandaru Pracy I-szej Klasy. Robotnik P.R., ob. Kłosiński Jan, otrzymał z rąk przedstawiciela Zw. Zaw. Prac. Sztuki i Kultury przydział na mieszkanie. Oba te wydarzenia świadczą o trosce, jaką jest otaczany w Polsce Ludowej człowiek pracujący z oddaniem na swoim odcinku zawodowym. Po części oficjalnej akademii odbył się koncert z udziałem Chóru i Orkiestry Rozgłośni Warszawskiej P. R.

Uroczystości pierwszomajowe odbyły się we wszystkich większych placówkach radiowych na terenie całego kraju. Prócz zorganizowania akademii i udziału w pochodzie 1-szo Majowym pracownicy radia zadokumentowali swoje głębokie przywiązanie do święta proletariatu całego świata i szczytnych haseł, pod którymi było ono obchodzone — wypełnieniem zobowiązań powziętych samorzutnie na naradach wytwórczych.

DWA RADIA

rys. Marian Walentynowicz

PRACOWNICY RADIA W SZEREGACH OBROŃCÓW POKOJU

Audycje Polskiego Radia posiadają wielkie znaczenie w toczącej się obecnie w eterze walce o pokój. Radiofonia polska podobnie jak radiofonie Związku Radzieckiego oraz Krajów Demokracji Ludowej demaskuje posunięcia i zakusy podżegaczy wojennych, konsolidując razem siły w obozie pokoju i postępu. W związku z tym pracownikom Polskiego Radia przypadł w udziale szczególnie ważny odcinek walki o pokój. Uświadamiając sobie tę wielką odpowiedzialność, radiowcy postanowili wytężyć wszystkie swoje siły w służbie wzniosłej idei pokoju.

Przewodniczący Komitetu Obrońców Pokoju przy Polskim Radio, Naczelny Redaktor P.R., prezes Zw. Zaw. Dziennikarzy R.P., poseł na Sejm ob. Henryk Lukrec.

W dniu 24 kwietnia br. w sali „Ogniska" w Warszawie odbyła się uroczysta akademia poświęcona zagadnieniom walki o pokój. Po krótkim zagajeniu Prezesa Centralnego Urzędu Radiofonii ob. Wilhelma Billiga zabrał głos Naczelny Redaktor Polskiego Radia, Prezes Zw. Zaw. Dziennikarzy R.P., poseł na Sejm ob. Henryk Lukrec. Mówca zobrazował obecny stan walki o pokój na całym świecie, przedstawił jasno wojenne dążenia imperialistów anglosaskich oraz wezwał wszystkich zebranych do nieustannej czujności i wytężonej pracy nad utrwaleniem pokoju. W spontanicznych wypowiedziach pracowników Polskiego Radia — przedstawiciele organizacji partyjnych, społecznych, młodzieżowych, a także bezpartyjnych przejawiła się troska o zachowanie pokoju na świecie i mocne żądanie, aby wojna raz na zawsze została wyeliminowana z życia społeczeństw.

W wyniku wyborów do władz Komitetu Obrońców Pokoju przy Polskim Radiu zebrani przyjęli jednomyślnie następujący skład: prez. Henryk Lukrec — przewodniczący, inż. Władysław Cetner i Romuald Gadomski — wiceprzewodniczący, Anna Lewikowska — sekretarz, Maria Rycerzówna — zastępca sekretarza, Eugeniusz Jaroszewski, Jadwiga Jędrzejewska, Bolesław Kielski, Zofia Stelmaszewska, Jerzy Kołaczkowski, Tadeusz Kubiak, Kazimierz Lewiński, Zygmunt Ogonowski, Mateusz Ostrowicki, Tadeusz Paszkowski, Julian Petry, Stefan Rachoń, Mieczysław Skarżyński, Aleksander Szepioła, Anastazja Borysowska oraz Sławomir Fojcik — członkowie.

Na zakończenie akademii, zebrani uchwalili jednogłośnie rezolucję treści następującej:

„My, pracownicy Polskiego Radia, zapoznawszy się na Zgromadzeniu w dniu 24 kwietnia 1950 r. z wynikami sztokholmskiej sesji Światowego Komitetu Obrońców Pokoju, wyrażamy najgorętsze poparcie uchwałom przyjętym przez przedstawicieli 81 krajów, zmierzającym do utrwalenia pokoju światowego. Wraz z milionami ludzi naszego kraju i z miliardem ludzi na całym świecie, których reprezentuje zorganizowany ruch pokoju, wyrażamy naszą gorącą wolę utrzymania i zabezpieczenia pokoju.

W pracy nad zabezpieczeniem pokoju postanawiamy pod kierownictwem Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju czynnie współdziałać w zjednoczeniu wszystkich ludzi dobrej woli wokół uchwalonego w Sztokholmie żądania:

Bezwzględnego zakazu użycia broni atomowej, skutecznej międzynarodowej kontroli nad wykonaniem tego postanowienia i uznania za zbrodniarza wojennego tego rządu, który pierwszy użyłby broni atomowej.

Amerykańskim imperialistom marzą się hitlerowskie sny o panowaniu nad światem i dlatego usiłują szantażować świat widmem zagłady przez użycie bomby atomowej. Potępiamy knowania imperialistów i gardzimy szantażem. Nie chcemy wojny, chociaż historia naszych dni potwierdza, że w razie jej wybuchu zwycięstwo byłoby udziałem nie imperialistów, a obozu socjalizmu i postępu. Należy uniemożliwić wywołanie wojny, by ustrzec miliony ludzi przed cierpieniami, jakie wojna niesie za sobą. Pragniemy w spokoju kontynuować wielkie dzieło odbudowy i przebudowy naszego kraju. Chcemy w spokoju pracować i w spokoju spożywać owoce naszej pracy".

GAZETKA RADIOWA

Nr 5 (33) Warszawa, Maj – Czerwiec 1950 rok Rok III

RADIO W WALCE O POKÓJ

Tegoroczne święto 1 Maja obchodzone było pod hasłem walki klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy — o pokój. Nie chce wojny każdy uczciwy człowiek, bez względu na jego zapatrywania polityczne, światopogląd i wyznanie. Dla olbrzymiej większości wojna oznacza bowiem rozlew krwi, groźbę śmierci najbliższych i zagładę kultury.

Do wywołania wojny dąży toczący się ku upadkowi, nękany kryzysem świat kapitalistyczny, który nie szczędzi środków na zbrojenia, starając się wzniecić pożogę wojenną w interesie klas wyzyskiwaczy.

Ludzie pracy całego świata, opowiadając się po stronie zwolenników pokoju, zdają sobie sprawę z tego, że można nie dopuścić do wybuchu wojny. Trzeba tylko wydobyć na światło dzienne i pokazać ludzkości jej wrogów — tych, którzy chcą podpalić świat — i przeciwko nim zjednoczyć wszystkich pragnących pokoju.

Polskie Radio należy do tych radiofonii, które nieustannie prowadzą walkę z kłamliwą propagandą zachodnią, ukrywającą swe prawdziwe zamiary pod płaszczykiem wzniosłych ideałów ogólnoludzkich. W audycjach radiowych ujawniana jest stale rozbieżność między „pięknymi" hasłami głoszonymi przez obóz amerykański a prowadzonymi przezeń przygotowaniami wojennymi. Na falach eteru demaskuje się plany i środki, przy pomocy których kapitalizm pragnie ujarzmić wolny świat pracy dla swoich celów. Z polskich audycji przeznaczonych dla zagranicy, a nadawanych przez stację krótkofalową Warszawa III, korzystają radiosłuchacze dalekich krajów, gdzie panoszy się histeria wojenna a głos prawdy i pokoju jest prześladowany.

Radiostacje Związku Radzieckiego, Chin oraz Krajów Demokracji Ludowej zjednoczone wspólnym celem — niedopuszczenia do wojny — spełniają życzenie klasy robotniczej, będąc jej wyrazicielami i stojąc na straży jej interesów. Zwalczając awanturnicze plany podżegaczy wojennych, mobilizują ludzi dobrej woli po stronie pokoju, postępu i pracy.

Audycje Polskiego Radia nawołują obywateli do zwiększania wysiłków w odbudowie i przebudowie życia gospodarczego i kulturalnego naszego kraju — do realizacji planu 6-letniego. Ten wyścig pracy jest najlepszym dowodem pokojowej polityki naszego rządu. Za hasłami wzywającymi do pokoju idą bowiem czyny.

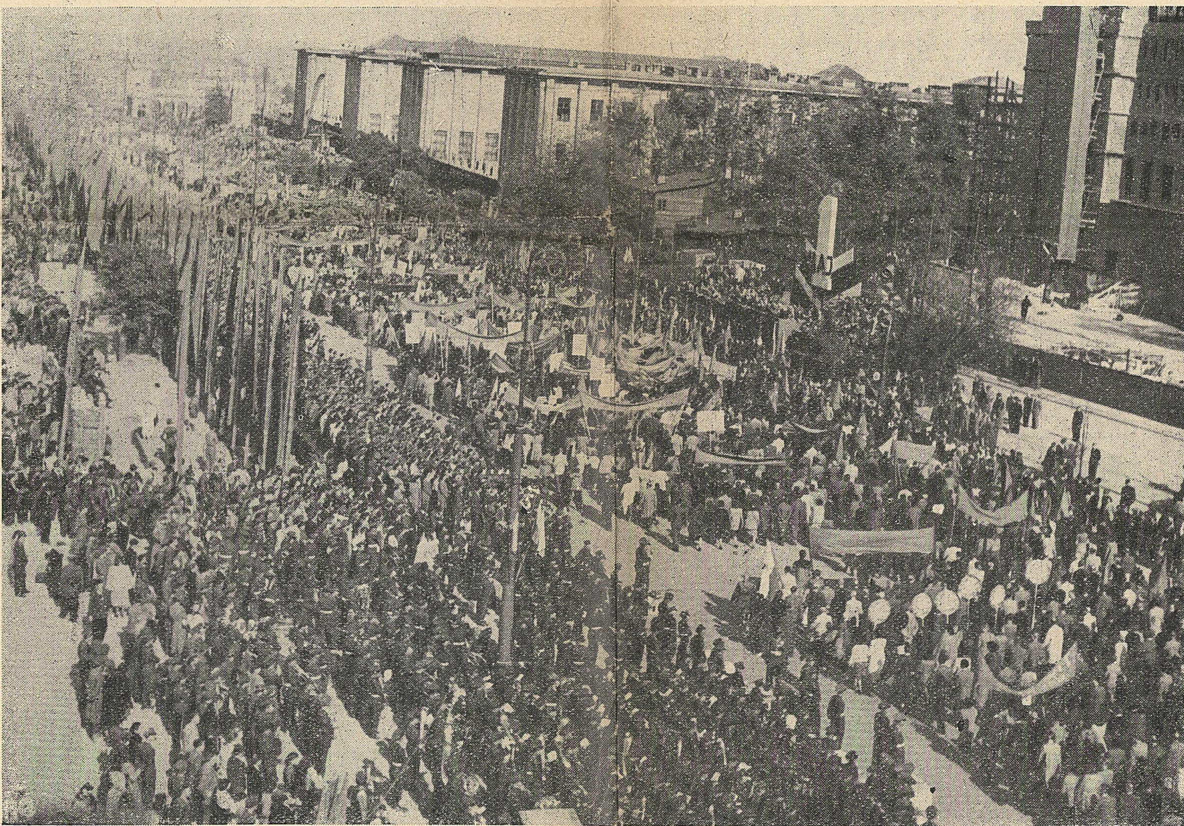

Foto WAF i Film Polski.

Pochód pierwszomajowy w Warszawie przedefilował przed trybuną, na której obecni byli m.i. prezydent R.P. Ob. Bolesław Bierut, premier Ob. Józef Cyrankiewicz oraz Marszałek W.P. Konstanty Rokossowski. Polskie Radio nadało transmisję z obchodu, zapoznając radiosłuchaczy z przebiegiem uroczystości w stolicy. U góry sprawozdawcy radiowi: red. Galis i red. Mirosz w czasie pracy na punktach transmisyjnych.

ZMIANA SKAL W ODBIORNIKACH

Po przejściu radiostacji europejskich na zmienione długości fal, wyznaczone przez Międzynarodową Konferencję Radiofoniczną w Kopenhadze, skale wszystkich radioodbiorników stały się nieaktualne. Radiosłuchacze, którzy chcą nastawić radio na audycję jakiejś radiostacji, muszą obecnie znać długość jej fali w metrach. Pewnym ułatwieniem może być wykaz stacji nadawczych w Europie z podaniem ich długości w metrach i kilocyklach, zamieszczony w kwietniowym numerze miesięcznika „Radio". O wiele lepsze byłoby jednak zamienienie starych skal w radioodbiornikach na nowe.

Nabywcy nowych aparatów lampowych produkcji krajowej otrzymują odbiorniki posiadające skale aktualne. Pozostaje problem zamiany skal w innych urządzeniach odbiorczych, znajdujących się w posiadaniu abonentów Polskiego Radia. Zajmą się tym Stacje Obsługi Radiowej po otrzymaniu nowych skal wyprodukowanych przez Polskie Zakłady Przemysłowe z Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego. Właściciele aparatów produkcji czeskiej będą mogli również dokonać wymiany skal w S. O. R. z chwilą gdy Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego dostarczy skal produkcji czeskiej lub skal produkowanych w kraju i dostosowanych do aparatów „Tesla".

WYSYŁKA NOWYCH DOWODÓW RADIOFONICZNYCH

Polskie Radio wysyła nowe dowody radiofoniczne do abonentów, posiadających zezwolenia radiofoniczne, a zarejestrowanych przed dniem 1 stycznia 1950 r. Są one wysyłane stopniowo i nie wszyscy abonenci już je otrzymali.

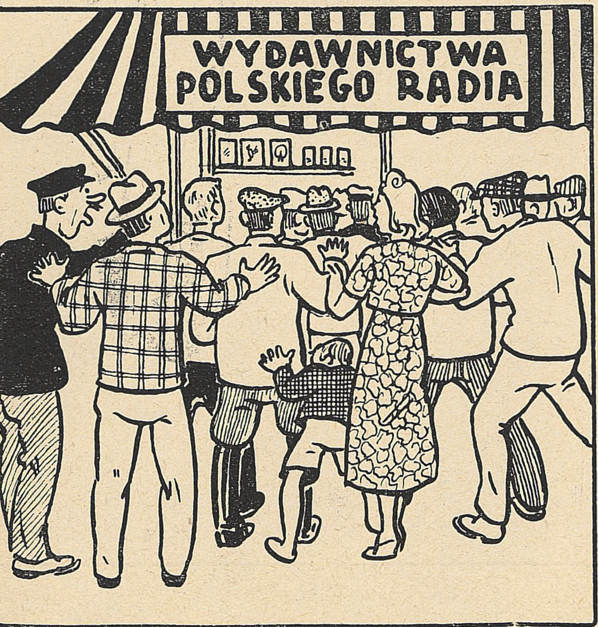
Abonent, który otrzyma dowód radiofoniczny, powinien opłacać abonament za pomocą znajdujących się wewnątrz blankietów nadawczych. Wysyłanie osobnych wezwań płatniczych, jak to było dotychczas praktykowane, będzie wstrzymane.

Abonament należy opłacać według stawki opłat, wypisanej na okładce dowodu. Wszelkie reklamacje w sprawie opłat zgłaszać można jedynie pod adresem: Wydział Ewidencji Abonentów P. R., Warszawa, Noakowskiego 20, podając koniecznie numer dowodu radiofonicznego.

W każdym dowodzie radiofonicznym znajduje się szczegółowe pouczenie dla abonenta. Posiadacz dowodu powinien zaznajomić się z pouczeniem i ściśle stosować się do zawartych wskazówek oraz przestrzegać, aby w opłatach abonamentowych nie było przerwy. Abonenci, którzy otrzymują jeszcze miesięczne blankiety nadawcze, opłacają abonament według starej zasady do chwili otrzymania dowodów radiofonicznych.

POLSKIE RADIO W »TYGODNIU OŚWIATY, KSIĄŻKI i PRASY«

W dniach od 7 do 15 maja na terenie całej Polski odbył się Tydzień Oświaty, Książki i Prasy. W miastach wojewódzkich zorganizowano kiermasze, na których sprzedawane były wydawnictwa książkowe i czasopisma. W czasie Tygodnia odbywały się imprezy artystyczne oraz zabawy ludowe. Protektorat nad Tygodniem Oświaty, Książki i Prasy objął Prezydent R. P. Ob. Bolesław Bierut, zaś przewodnictwo Głównego Komitetu Obywatelskiego przyjął Premier Rządu R. P. Ob. Józef Cyrankiewicz. Naczelnym hasłem tegorocznego obchodu było: „Oświata, książka, prasa w walce o trwały pokój".

rys. Marian Walentynowicz

Na kiermaszu zorganizowanym w Warszawie urządziło swoje stoisko Polskie Radio i Państwowe Przedsiębiorstwo Radiofonizacji Kraju. Na barwnych planszach przedstawiony został dorobek radiofonii polskiej w dziedzinie upowszechnienia oświaty i kultury. Publiczności udostępniono liczne wydawnictwa radiowe.

W chwili obecnej Polskie Radio prowadzi zakrojoną na szeroką skalę działalność wydawniczą. Radiowy Instytut Wydawniczy w Krakowie wydaje książki, posiadające ścisły związek z Wszechnicą Radiową lub stanowiące uzupełnienie jej wykładów. Biuro Wydawnictw i Propagandy Polskiego Radia w Warszawie prowadzi akcję wydawniczą w zakresie czasopism i książek poświęconych radiotechnice.

CZASOPISMA BIURA WYDAWNICTW i PROPAGANDY P. R.

Tygodnik „Radio i Świat" — program audycji radiowych i ich omówienie.

Miesięcznik „Radioamator" — popularne czasopismo radiotechniczne.

Miesięcznik „Radio" — poważne pismo dla zaawansowanych radiotechników.

„Skrypty Wszechnicy Radiowej" — tygodnik dla słuchaczy I-go i II-go roku Wszechnicy Radiowej, zamieszczający teksty wygłoszonych wykładów.

Miesięcznik „Wszechnica Radiowa" — czasopismo pomocnicze, przeznaczone dla słuchaczy obu kursów.

„Gazetka Radiowa" — miesięczna ścienna gazetka, przeznaczona dla świetlic i placówek radiowych.

KSIĄŻKI BIURA WYDAWNICTW i PROPAGANDY P. R.

N. Nelkon — „Fizyczne podstawy radiotechniki".

Inż. Czesław Klimczewski — „ABC Radioamatora".

KSIĄŻKI RADIOWEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO

Bolesław Skarżyński doc. U. J., Skowron, prof. U. J. — „Przyroda tworzy człowieka".

Eugenia Stołyhwo, doc. U. J. — „Nasi prarodzice" (Jak powstał i kim jest człowiek),

Dr Józef Sieradzki — „Wędrówka po stuleciach" (Ustroje gospodarcze i ruchy społeczne),

Witold Doroszewski, prof. U. W. — „Rozmowy o języku",

Dr Witold Rybczyński — „Co to jest radar",

„17 Opowiadań" — zbiór nowel nagrodzonych na Konkursie Literackim P. R.

Józef Barbag — „Geografia gospodarcza Polski",

Dr Jan Żabiński — „Któż by przypuszczał. To i owo o zwierzętach",

Inż. Władysław Cetner — „Radiofonia", 2 tomy,

Dr Jan Żabiński — „Na srogim lwie",

„Naukowe podstawy poglądu na świat" — wykłady Wszechnicy Radiowej wydane pod red. W. Michajłowa.

WYDAWCA: BIURO WYDAWNICTW I PROPAGANDY POLSKIEGO RADIA, Warszawa, STALINA 21.

Dzień Radia

W niedzielę, dnia 7 maja, cały Związek Radziecki obchodził uroczyście doroczny Dzień Radia. Warto zapoznać się bliżej z tą doniosłą rocznicą, dzień ten posiada bowiem znaczenie nie tylko dla obywateli Kraju Rad. 7 maja bieżącego roku — to 55 rocznica odkrycia radia przez Rosjanina, Aleksandra Popowa.

7 maja 1895 r. profesor fizyki w wyższej szkole marynarki wojennej, Aleksander Popow, oznajmił na posiedzeniu Rosyjskiego Towarzystwa Fizyko-Chemicznego, że wynalazł sposób przekazywania na odległość sygnałów przy pomocy fal elektromagnetycznych. Odkrycia tych fal dokonał poprzednio niemiecki fizyk, Henryk Hertz, który jednak nie wpadł na pomysł praktycznego ich zastosowania. Zajął się tym dopiero Popow, budując pierwszy na świecie radiowy aparat odbiorczy.

Odbiornik wynaleziony przez Popowa mógł reagować początkowo tylko na wyładowania elektryczne podczas burzy. Genialny uczony rosyjski nie ustawał jednak w pracy. Po upływie roku dokonał on następnego wielkiego odkrycia: skonstruował radiowy aparat nadawczy. Pierwsza depesza radiowa, nadana za pomocą tego aparatu, brzmiała „Henryk Hertz" — na pamiątkę odkrywcy fal elektromagnetycznych.

W kilka lat później asystent i najbliższy współpracownik wielkiego uczonego, Piotr Rybkin, sam dokonał ważnego wynalazku, który umożliwił większe rozpowszechnienie aparatów Popowa. Odkrył on mianowicie, że sygnały radiowe mogą być przyjmowane również za pomocą słuchu przez rodzaj telefonu, dotychczas bowiem notowane one były na taśmie telegraficznej aparatu Morse'a. Odbiornik telefoniczny, po dokładnym opracowaniu go przez Popowa, otrzymał patent nie tylko w Rosji, lecz również w Anglii i we Francji.

Po raz pierwszy odkrycie Popowa zostało praktycznie zastosowane w styczniu 1900 r. Późną jesienią roku poprzedniego okręt wojenny „Generał Apraksin" osiadł na mieliźnie w pobliżu wyspy Hogland. Aby ocalić okręt, trzeba było przede wszystkim nawiązać jak najszybciej łączność pomiędzy wyspą a stałym lądem. Zajął się tym Aleksander Popow wraz ze swym asystentem oraz grupą wojskowych inżynierów i telegrafistów. Odległość między radiostacjami, z których jedną wybudowano na wyspie Hogland, drugą zaś na wybrzeżu fińskim, wynosiła około 45 km. Ciekawe, że pierwszy radiogram, wysłany przez „prawdziwą" radiostację, był wezwaniem na pomoc. Okazało się bowiem, że na morzu pokrytym już częściowo lodem oderwała się kra, na której stało kilku rybaków. Dzięki błyskawicznie przesłanej wiadomości z wyspy wyruszył natychmiast okręt, który uratował życie rozbitkom.

Tak rozpoczęły pracę pierwsze w Rosji stacje radiowe. Wkrótce wszystkie jednostki rosyjskiej floty wojennej zaopatrzone zostały w aparaty Popowa. Stało się jasnym, że radio jest najlepszym środkiem przekazywania wiadomości na odległość bez posługiwania się przewodami.

Od chwili odkrycia Popowa minęło już przeszło pół wieku. W dziedzinie radia dokonał się przez ten czas olbrzymi postęp. Jakże różnią się współczesne superheterodyny czy choćby nasze skromne głośniczki od pierwszych aparatów radiowych, które oglądać dziś można w muzeum leningradzkim! Radio stało się najdoskonalszym środkiem łączności, niosącym szerokim masom wiedzę i rozrywkę. Pamiętajmy, że ten wspaniały wynalazek otrzymał świat dzięki wielkiemu umysłowi i niestrudzonej pracy badawczej Aleksandra Popowa.

Foto Film Polski

Na XXIII Międzynarodowych Targach Poznańskich Związek Radziecki pokazał swój bogaty dorobek w dziedzinie radiotechniki. Grupa zwiedzających ogląda piękne aparaty radiowe produkcji radzieckiej.

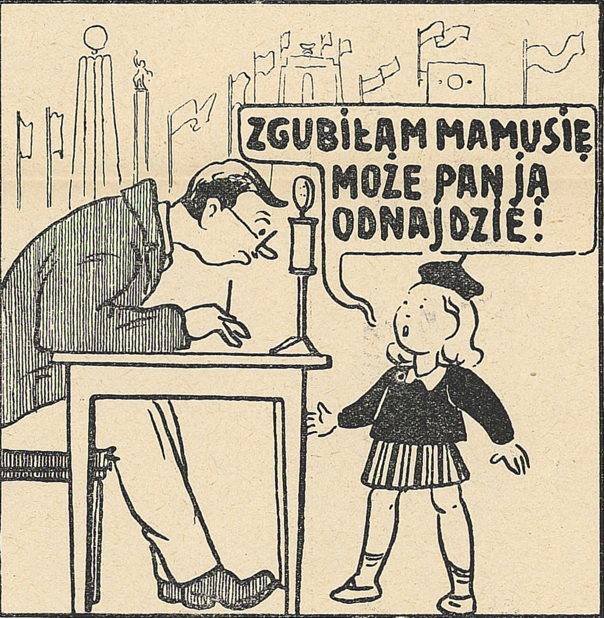

Foto WAF.

W dniu Święta Pierwszomajowego w całym kraju odbywały się zabawy ludowe. Wzięły w nich udział zespoły muzyczne Polskiego Radia przygrywając do tańca. Państwowe Przedsiębiorstwo Radiofonizacji Kraju megafonizuje zazwyczaj teren zabaw, dzięki czemu muzyka jest słyszalna na większym terenie. Tego rodzaju imprezy urządzane są obecnie bardzo często, dostarczając godziwej rozrywki dla świata pracy.

CIEKAWOSTKI...

W pawilonie Polskiego Radia i Państwowego Przedsiębiorstwa Radiofonizacji Kraju mieściło się studio radiowe oraz radiowęzeł, obsługujący megafony zainstalowane na terenie wystawy. Przez te głośniki nadawane były komunikaty, zgłoszone przez zwiedzających. Często miały miejsce sceny, jak na poniższym rysunku:

rys. Marian Walentynowicz

* * *

W kwietniu minął termin nadsyłania do Polskiego Radia wspomnień robotniczych z życia w okresie przedwrześniowym, w czasie wojny oraz powojennym. Z różnych stron kraju uczestnicy konkursu nadesłali przeszło 5.000 opracowań, które będą rozpatrzone przez jury. Materiał uzyskany tą drogą zostanie ogłoszony przez radio oraz opublikowany w wydawnictwach.

* * *

Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa Nr 17 w Warszawie otrzymała w darze od czechosłowackiej fabryki — Zakładów Metalowych i Maszynowych „Kovo" — cenny dar. Robotnicy czechosłowaccy przysłali szkole aparat radiowy, trzy głośniki, mikrofon i adapter. Pozwoliły one na urządzenie w szkole studia radiowego i zradiofonizowanie świetlicy.

* * *

Polskie Radio organizuje pożyteczną imprezę oświatową — cykl audycji „Encyklopedii Radiowej". Celem Encyklopedii Radiowej jest objaśnienie w formie krótkich pogadanek — znaczenia podstawowych, często używanych pojęć z zakresu filozoficznych, społeczno-politycznych, przyrodniczych, historii, sztuki, literatury itd. — w sposób nie nastręczający trudności słuchaczowi. Pogadanki te mają być pierwszym, najogólniejszym wprowadzeniem w daną dziedzinę wiedzy. Każda pogadanka obejmować będzie jasne i rzeczowe odpowiedzi na pytania, nadsyłane pod adresem „Encyklopedii Radiowej", Warszawa, Al. Stalina 21.

Prenumeratę za „Gazetkę Radiową" w wysokości:

50 zł — kwartalnie
lub 200 zł — rocznie

należy wpłacać na konto Administracji tygodnika „Radio i Świat", P. K. O. nr I - 330, zaznaczając na odwrocie przekazu: Prenumerata „Gazetki Radiowej".

Druk PWZG Warszawa, Tamka 3. 6.000. Zam. 1616. B-109760.